

Spis treści

6

Dedykacja

1

11

**Wprowadzenie
do metody
Square Foot
Gardening**

2

15

**Szybki start
ze Square Foot
Gardening**

6

107

**Budowanie
dodatków do
Twojego SFG**

7

135

**Wypełnianie
Twojej grządki
w ogrodzie SFG**

10

223

**Zbiory w Twoim
ogrodzie SFG**

11

239

**Wyzwania
i rozwiązania**

244

Zalecenia

7

Przedmowa

9

Ku pamięci

3

25

**Wybór miejsca
na Square Foot
Garden**

4

45

**Planowanie
swoich
kwadratów**

5

79

**Budowanie
własnego ogrodu
SFG**

8

159

**Sadzenie
w Twoim
ogrodzie SFG**

9

191

**Utrzymanie
Twojego ogrodu
SFG**

266

**O Fundacji
Square Foot
Gardening**

267

Indeks

Grządki podwyższone

Czwarta edycja książki „Grządki podwyższone. Ogród na wysokim poziomie” jest wydawana ponad czterdzieści lat po udzieleniu metody SFG. Z niej dowiesz się krok po kroku, jak założyć i wspierać ogród, korzystając z tej sprawdzonej techniki. Książka uwzględniła ważne opinie i odpowiada na wiele pytań, które użytkownicy SFG kierowali do Fundacji SFG przez lata, a także zawiera wskazówki, techniki i pomysły z ostatnich dekad innowacji ogrodniczych, czyniąc ją najbardziej kompletną i przystępną edycją do tej pory. Głównym celem książki jest elastyczność i dostosowanie ogrodu do własnych potrzeb, przy jednoczesnym zachowaniu zasad metody SFG.

Informacje zamieszczone tutaj są poparte badaniami i doświadczeniem. Znajdziesz przykłady, jak metoda SFG jest stosowana w różnych sytuacjach, pomysły na własne plany upraw SFG, krok po kroku przejdziesz przez plany budowy grządek SFG i akcesoriów, które można łatwo dostosować do przestrzeni uprawowej, nauczysz się, jak sadzić i zbierać plony z grządek SFG i wiele więcej. W całej książce znajdziesz terminy słownikowe, zdjęcia przedstawiające grządki SFG w użyciu oraz opisy, jak możesz dostosować metodę SFG do swojej sytuacji.

Postępuj zgodnie z zasadami SFG, a będziesz mieć produktywny i piękny ogród warzywny.

Metoda SFG wprowadza ogrodnictwo na nowy poziom efektywności poprzez:

- Zmniejszenie wymagań dotyczących przestrzeni, rezygnacja z pełnych chwastów ścieżek w ogrodzie oraz uzyskanie większych plonów na kilku metrach kwadratowych, niż na tej samej powierzchni ogrodu rzędowego.
- Oszczędzanie wody, dostarczanie jej bezpośrednio do roślin, które jej potrzebują, a nie do nieużywanych obszarów pomiędzy rzędami i miejscami sadzenia.
- Używanie mniejszej ilości nasion, sadzenie tylko tego, czego potrzebujesz i minimalne przerzedzanie roślin.
- Pozbycie się marnowania żywności, uprawianie tylko tego, co chcesz jeść, w ilości, którą chcesz spożywać.
- Zużywanie mniejszej ilości zasobów, eliminowanie kosztownych i niepotrzebnych nawozów.
- Oszczędzanie czasu i energii, pozbywanie się niekończącej się listy zadań, takich jak pielnie, oranie, podlewanie dużych obszarów i więcej.

Dla początkujących ogrodników metoda SFG jest doskonałym punktem wyjścia, pozwalającym uniknąć przytłoczenia wysiłkiem związanym z uprawą żywności. Dla doświadczonych ogrodników przejście na metodę SFG oznacza większą elastyczność w tym, co i jak uprawiają, zapewniając więcej jedzenia w krótszym czasie i na mniejszej przestrzeni. A dla każdego, kto pragnie pięknego krajobrazu, metoda SFG dodaje estetycznego uroku podwórku dzięki uroczej skrzyni na podwyższeniu, stelazom i „kapeluszowym” nadstawkom ułożonym w stopy, które zwiększają atrakcyjność wizualną. (Nie trzeba dodawać, że gama kolorów, kształtów i faktur liści, kwiatów i owoców zawartych w skrzyni ogrodowej sama w sobie stanowi element krajobrazu.)

Metoda SFG została opracowana przez lata prób i błędów. Przez cały ten czas 10 zasad pozostawało niezmiennych. Stanowią one podstawę ogrodu, który zamierzasz stworzyć:

Zasady SFG

Sadź w kwadratach. Używanie kwadratów o powierzchni 1 stopy kwadratowej to najbardziej efektywny sposób sadzenia, a krata jest kluczowym elementem metody SFG. Sadź obficie, stosując podstawową strategię rozmieszczenia 1, 4, 9 i 16 roślin, z której SFG jest znane – a czasami jedną roślinę na dwa lub więcej kwadratów w przypadku bardzo dużych warzyw.

Sadź gęsto. Możesz uprawiać więcej na mniejszej przestrzeni, niż mogłoby się wydawać. Rozmiar dojrzałej rośliny wskazuje, ile można ich zmieścić na jednej stopie kwadratowej. Nie chcesz, aby między roślinami pozostawała pusta przestrzeń. Taka przestrzeń jest zmarnowana w grządce SFG.

Bądź oszczędny z nasionami. Metoda SFG wykorzystuje proste wytyczne rozmieszczania roślin i nie wymaga

nadmiernego obsiewania ogrodu. Używaj tylko tyle nasion, ile potrzebujesz. Przerywaj bardzo niewiele, gdy wykiełkuje kilka nasion.

Rotacja upraw. Rotacja upraw odbywa się niemal automatycznie w grządce SFG. Dzięki planowi ogrodniczemu będziesz wiedzieć, jakie rośliny rosły w każdym kwadracie w danym sezonie i możesz to zmienić, gdy nadejdzie czas na ponowne obsadzenie tych kwadratów.

Rośnij w górę. Rośliny pnące zajmują zbyt dużo miejsca, jeśli pozostawi się je do rozrastania na grządce SFG. Rosnąc na stelażu lub innych podporach, rośliny pnące mogą rosnąć i owocować zgodnie ze swoim przeznaczeniem, nie wymagając przy tym tak dużej przestrzeni. Masz wiele możliwości, aby zbudować własny stelaż lub kupić gotowy, który będzie wspierał twoje fasole, pomidory, melony i inne rośliny.

Używaj Mel's Mix, a nie ziemi ogrodowej. Przepis na podłoże uprawowe Mel's Mix jest wynikiem wieloletnich prac nad formułą zapewniającą roślinom optymalne odżywianie, kruchość gleby i zatrzymywanie wody. W przeciwieństwie do ziemi ogrodowej, która zawiera nasiona chwastów, jest ciężka i ma jedynie marginalną wartość odżywczą, Mel's Mix oferuje roślinom warunki, których potrzebują do rozwoju – i dokładnie wiesz, w czym rosną.

Uprawiaj płytko. Podwyższone grządki o głębokości większej niż około 15–20 cm są niepotrzebne do uprawy większości roślin ogrodowych. Uprawa w płytszej grządce oszczędza zasoby, które składają się na Mel's Mix, oraz wodę potrzebną do utrzymania wilgotności.

Przestań używać nawozów. Kombinacja nawozów w Mel's Mix dostarcza roślinom wszystkich potrzebnych składników odżywczych. Za każdym razem, gdy ponownie obsadzasz kwadratową kratę, dodajesz trochę kompostu, aby uzupełnić te składniki odżywcze. I to wszystko.

Uprawiaj tam, gdzie jest najwygodniej. Ogród, na który patrzysz codziennie, to taki, któremu poświęcisz najwięcej uwagi. Umieszczenie grządki SFG tuż za drzwiami jest idealne, ale oczywiście nie zawsze możliwe. Poszukaj miejsca, które jest najwygodniejsze, otrzymuje odpowiednią ilość słońca i ma dla Ciebie największy sens.

Utrzymuj wąskie przejścia. Przejście o szerokości 3 stóp (91,5 cm) między skrzynkami SFG zapewnia miejsce do pracy i pozwala roślinom rosnąć na boki. Wszystko szersze niż 3 stopy to niepotrzebna pusta przestrzeń; a w węższych przestrzeniach będzie trudno pracować.

Z książki tej dowiesz się, jak te dziesięć zasad jest stosowanych w Metodzie SFG. Następny rozdział oferuje szybkie podsumowanie ośmiu kroków, które poprowadzą Cię od myślenia o uprawie w grządkach SFG do zbiorów i cieszenia się świeżymi warzywami oraz ziołami. Każdy kolejny rozdział zagłębia się w każdym z tych ośmiu kroków, oferując bogactwo wiedzy na temat udanej uprawy przy użyciu Metody SFG.

Umieść swoją skrzynkę SFG obok patio lub w innym wygodnym miejscu, tak by mieć dostęp do niej z co najmniej trzech stron.

Narysuj mapę swojej posesji, zaznaczając cień w różnych porach dnia. Zaznacz też wszelkie nachylenia, obszary o słabym drenażu, mikroklimaty oraz lokalizację źródeł wody. To pomoże Ci określić, gdzie umieścić grządki SFG.

Przygotuj swoją przestrzeń

Kiedy już wybierzesz miejsce na swój ogród, przygotuj je na skrzynkę SFG. Oto kilka zadań:

Przygotuj podłoże. Ziemia pod skrzynką SFG nie musi być idealnie równa, ale skrzynka powinna być stabilna i nie być zbyt pochylona. W zależności od konstrukcji skrzynki, nierówne podłoże może nawet uniemożliwić prawidłowe połączenie boków. Twoja grządka SFG będzie bardziej stabilna, jeśli wszystkie cztery rogi i boki będą w kontakcie z podłożem.

Przygotuj obszar wokół grządki. Zastanów się, jaki będziesz mieć dostęp do swojej grządki SFG i jak utrzymać obszar wokół niej. Weź pod uwagę potrzeby mobilności wszystkich ogrodników korzystających z tej przestrzeni.

Umieszczenie swojego SFG w ogrodzie i koszenie oraz przycinanie trawy wokół niego to jedna z opcji. Chwasty mogą wchodzić od krawędzi, więc warto regularnie dbać o utrzymanie tego obszaru.

Tworzenie ścieżki wokół grządki to kolejny sposób na utrzymanie przestrzeni. Łatwą alejkę wokół grządki można wykonać, używając grubej warstwy wiórów drzewnych. Jeśli chcesz, możesz dodać warstwę gazet lub zwykłego kartonu pod ściółkę, aby dodatkowo tłumić chwasty. Wióry zapewniają atrakcyjną, wolną od błota ścieżkę. Nie pozwól, aby trawa lub siewki chwastów zakorzeniły się w tym miejscu. Może być konieczne wyrywanie chwastów (powinny mieć płytkie korzenie i być łatwe do usunięcia) oraz dodawanie nowych wiórów raz w roku.

Możliwe jest również stworzenie całego krajobrazu wokół swojej skrzynki SFG, wykorzystując kostkę brukową lub kamienne ścieżki. Nie ma ograniczeń co do sposobów, w jakie możesz wkomponować swoją grządkę SFG w wizję wymarzonego ogrodu.

Rok 2 i później

Bardzo ważne jest, aby w pierwszym roku zacząć od małej grządki SFG. Jedna skrzynka SFG to świetne wprowadzenie do tej metody uprawy roślin. Kiedy nabierzesz pewności w stosowaniu metody SFG, możesz zechcieć dodać kolejne skrzynki. Te same wymagania dotyczące lokalizacji i ćwiczenie mapowania będą tutaj przydatne.

Przejścia

Dodanie drugiej grządki wymaga zaplanowania przejść między grządkami. Zakładając, że Twoje grządki SFG znajdują się blisko siebie, potrzebujesz wystarczająco dużo miejsca, aby swobodnie się poruszać i pracować wokół nich. Zostaw sobie 3 stopy (90 cm) między grządkami.

Jeśli masz małą przestrzeń do pracy, możesz chcieć umieścić je bliżej siebie. Odległość mniejsza niż 3 stopy utrudnia przykucnięcie, rozmieszczenie roślin, zbieranie plonów oraz poruszanie się wokół większych roślin, które mogą rozrosnąć się na przestrzeń między rzędami. Będziesz czuł się bardziej komfortowo, pracując w swojej grządce SFG (i tym samym bardziej skłonny do pracy), jeśli zapewnisz odpowiednią przestrzeń do swobodnego poruszania się wokół niej.

Rozmiar i kształt grządki

Idealna skrzynka SFG dla początkującego użytkownika SFG ma wymiary 4 na 4 stopy (1,2 na 1,2 m), a porady zawarte w tej książce odzwierciedlają tę konfigurację. Po zaplanowaniu dostępnej przestrzeni możesz stwierdzić, że typowa skrzynka

Szerokie alejki (ale nie za szerokie!) między wieloma grządkami zapewniają łatwy dostęp. Alejki o szerokości 3 stóp ułatwiają i usprawniają poruszanie się po ogrodzie.

Grządki SFG mogą mieć dowolny rozmiar, pod warunkiem że można je podzielić na kwadraty. Mogą być na poziomie gruntu lub podniesione dla łatwego dostępu. Nie bój się być kreatywnym.

(1,5 m²) nie będzie pasować. Albo że sprawdziła się w przypadku pierwszej skrzynki, ale chcesz spróbować nowego kształtu.

Można stworzyć grądkę SFG o szerokości trzech, dwóch, a nawet jednego kwadratu, aby dopasować ją do swojego terenu. Ważne, aby nie była większa niż 4 stopy zarówno na długość, jak i na szerokość. Jeśli będzie większa, dostęp do środka będzie trudny. W przypadku skrzynki umieszczonej przy ścianie lub ogrodzeniu, do której można dostać się tylko z jednej strony, nie powinna być szersza niż 2 stopy.

Twoje przyszłe grządki mogą wyglądać jak seria pojedynczych skrzynek wzdłuż schodów na werandzie, które można zbudować jako proste skrzynki z dnem ze sklejk lub jako skrzynka o wymiarach 8 stóp na 2 stopy wzdłuż linii ogrodzenia. Skrzynka SFG w kształcie litery L, otaczająca ścieżkę chodnikową lub wkomponowana w róg patio, prezentuje się pięknie. W przypadku skrzynki o takim kształcie ułatw sobie budowę, konstruuując dwie oddzielne i ustawiając je obok siebie. Zastanów się nad szerokością tych narożnych skrzynek, jeśli można do nich sięgnąć tylko z jednej strony.

Skrzynka o wymiarach 3 na 3 stopy (92 na 92 cm) może być bardziej odpowiednia dla bardzo młodych ogrodników lub osób z problemami ruchowymi.

Podstawowa grządka SFG ma wymiary 4 stopy na 4 stopy, co jest idealną szerokością dla większości dzieci i dorosłych, aby sięgnąć do środka, sadzić, pielęgnować i zbierać plony.

Im mniejszy obszar pokrywa skrzynka SFG, tym mniejszą ma zdolność zatrzymywania wilgoci. Prawdopodobnie zauważysz, że długa, wąska skrzynka wymaga częstszego podlewania niż większa kwadratowa lub prostokątna skrzynka.

Umiejscowienie grządek

Dodanie grządki SFG i wysokich roślin może zwiększyć ilość cienia w Twoim

ogrodzie. Zastanów się nad ilością cienia, jakie rośliny i kratownice dodatkowej skrzynki SFG będą rzucać na Twoją pierwotną skrzynkę. Umieść grządki obok siebie, biegnące ze wschodu na zachód (jeśli to możliwe), aby zapewnić najlepsze nasłonecznienie.

Szybki przewodnik dotyczący odstępów między roślinami

Poniższy wykres oraz ilustrowana lista na stronach 54 i 55 nie zawierają wszystkich typów roślin, które można uprawiać. Ale fakt, że dany gatunek nie jest wymieniony w tej książce, nie oznacza, że nie można go uprawiać w SFG. Najczęściej rośliny rozmieszcza się w ilości 1, 4, 9 lub 16 roślin na kwadrat, przy czym bardzo duże rośliny wymagają kilku kwadratów na każdą roślinę. Wykres Planowania i Sadzenia na stronie 244 szczegółowo określa ilość miejsca potrzebną dla każdego konkretnego gatunku.

Zachowaj odpowiedni odstęp między roślinami dla każdej uprawy lub odmiany, korzystając z tego przewodnika:

Rozmiar	Przykłady	Odległość dojrzałych	Liczba na kwadrat
Ekstra duży	Cukinia, dynia, arbuz, trawa cytrynowa	>45 cm	1 na 2 lub więcej kwadratów, w zależności od odmiany
Duży	Kalafior, pomidor, kapusta	30 cm	1
Średni	Salata, pak choi, pietruszka, boćwina	15 cm	4
Mały	Pory, fasola szparagowa, czosnek, buraki	10 cm	9
Bardzo mały	Marchew, rzodkiew, zielona cebula	5-10 cm	16

Umiejscowienie roślin

Sukces w skrzynce SFG zależy równie mocno od tego, gdzie umieścisz swoje rośliny, jak od tego, jakie rośliny wybierzesz. Ruch słońca i nawyki wzrostowe roślin określają najlepsze miejsce dla każdej uprawy.

W rozdziale 3 naszkicowałeś, jak słońce przemieszcza się po dostępnej przestrzeni ogrodowej, aby zobaczyć, jak zmieniają się cienie i światło w ciągu sezonów. Jeden element, który się nie zmienia, to kierunek, z którego słońce wchodzi do twojego ogrodu. Na półkuli północnej słońce świeci głównie od południa, a wysokie rośliny po południowej stronie twojego SFG będą zacieniać niskie rośliny znajdujące się na północ od nich. Na półkuli południowej sytuacja jest odwrotna. Jest to mniej istotne

latem, gdy słońce znajduje się wysoko na niebie, ale zauważysz różnicę w pozostałych porach roku. Jeśli jest tylko jedna rzecz, którą warto zapamiętać podczas planowania rozmieszczenia roślin w SFG, to fakt, że wysokie rośliny powinny być umieszczane po stronie ogrodu najdalej od słońca, kiedy tylko jest to możliwe.

Podpieranie roślin

Pionowa mobilność to sekret uprawy wspinalnych roślin pnących w SFG. Rosnąc pionowo z grządki, roślina ma tyle miejsca, ile zechcesz jej zapewnić.

Wszystkie rośliny pnące można wytrenować do wzrostu na stelażu – w tym fasola tyczna, ogórki, melony, dynie i pomidory. Fasola owija się wokół konstrukcji, aby się wspinać, a rośliny dyniowate wypuszczają wąsy, które owijają się i mocują do

Porada ogrodnika SFG

Pamiętaj, że na półkuli północnej wysokie rośliny i kratownice powinny zawsze znajdować się po północnej stronie skrzynki SFG. Na półkuli południowej wysokie rośliny powinny znajdować się po stronie południowej.

Istnieje wiele różnych prefabrykowanych kratownic, których możesz użyć w swoim SFG, i mnóstwo opcji, które możesz zrobić samemu.

Plan 1: Ogród w cieniu →

Ten plan zawiera warzywa i zioła tolerujące cień, które są również uprawami na chłodniejsze pory roku. Ogród w cieniu nadal potrzebuje trochę słońca: idealnie 4 do 6 godzin. Ze względu na brak bezpośredniego światła słonecznego w tym ogrodzie, te uprawy na chłodniejsze pory roku będą miały wydłużony okres zbiorów, rosnąc dłużej nawet w letnie upały, znacznie łatwiej, niż gdyby były posadzone w pełnym słońcu.

Mieszaj i dopasowuj. Jeśli chcesz gęstości odżywczej jarmużu i nie przepadasz za pikantnością liści gorczycy, zastąp liście gorczycy większą ilością jarmużu lub inną rośliną tolerującą cień.

LISTA ROŚLIN DO OGRODU W CIENIU

Kwadrat #	Rodzaj uprawy	Liczba roślin	Kwadrat #	Rodzaj uprawy	Liczba roślin
1	Boćwina	4	9	Szpinak (młody)	9
2	Jarmuż (dojrzały)	1	10	Rzepa (duża)	9
3	Kapusta sitowata	4	11	Kalarepa	4
4	Kapusta pastewna	1	12	Kalafior	1
5	Buraki	9	13	Marchew	16
6	Brokuły	1	14	Pietruszka	4
7	Rzodkiewka	16	15	Kolendra	4
8	Kapusta	1	16	Salata	4

← Plan 2: Ogród Owocowy

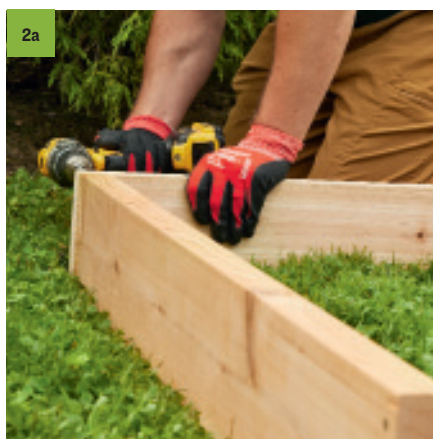
Owoce uprawiane w domu mogą sprawiać jeszcze więcej radości niż warzywa. Owoce zazwyczaj zajmują dużo miejsca, ale jeśli masz rodzinę miłośników owoców, warto przeznaczyć jedną grządkę SFG na kilka ulubionych gatunków. Unikaj używania w swoim SFG rozrastających się owoców, takich jak maliny, ponieważ mogą stać się inwazyjne. Truskawki są bylinami; wszystkie inne uprawy w tym planie ogrodu są roślinami jednorocznymi. Pięć kwadratów z truskawkami umieszczono wokół zewnętrznej części skrzynki, aby owoce mogły zwisać po bokach. W centralnych kwadratach znajdują się miechunki (lekko słodkie owoce o tropikalnym smaku, pokryte łupiną, spokrewnione z tomatillo), które rosną krzaczasto i wymagają wsparcia w postaci klatki lub bambusowego tipi. Wzdłuż północnych i wschodnich krawędzi rosną melony wspinające się na kratę. Jeśli obawiasz się, że kratka po wschodniej stronie zablokuje zbyt dużo światła słonecznego, pomiń kratę i pozwól pędom melonów rozrastać się po ziemi poza skrzynką SFG. Zauważ na ilustracji, że kratka po wschodniej stronie znajduje się wzdłuż kwadratów 8, 12 i 16, pozostawiając tę stronę kwadratu 4 otwartą, abyś mógł mieć dostęp do tego narożnika grządki SFG w celu pielęgnacji i zbiorów.

LISTA ROŚLIN DO OGRODU OWOCOWEGO

Kwadrat #	Rodzaj uprawy	Liczba roślin
1 i 2	Arbuz	1 (na stelażu)
3 i 4	Arbuz	1 (na stelażu)
6 i 7	Miechunka	1 (z kratką wspierającą)
10 i 11	Miechunka	1 (z kratką wspierającą)
8, 12 i 16	Melon kantalupe	2 (na stelażu)
5, 9, 13, 14 i 15	Truskawki	4

Mając ten plan w ręku, masz mapę drogową do swojego pierwszego sezonu SFG. Użyjesz tego planu, aby kupić nasiona, rozpocząć hodowlę sadzonek i wymyślić przyszłe domowe posiłki. Teraz nadszedł czas, aby zacząć budować swoją skrzynkę.

1c. Wywierć trzy otwory na końcu każdej deski. Ułóż następną deskę na stosie i powtórz.

Krok 2: Złóż narożniki.

2a. Ustaw deski w kwadrat, tak aby otwory były wyrównane z końcem sąsiedniej deski. Jeden koniec każdej deski powinien zachodzić na inną deskę. Zobacz ilustrację w ramce „Idealny kwadrat” na stronie 88.

2b. Zabezpiecz każdy róg trzema wkrętami do tarasów, korzystając z otworów.

Krok 3: Uporządkuj swoją skrzynkę.

3a. Przenieś skrzynkę na jej ostateczne miejsce.

3b. Połóż tkaninę ogrodową na wierzchu skrzyni i przymocuj ją zszywkami do skrzyni.

3c. Odwróć skrzynkę tak, aby tkanina była na dole.

Krok 4: Wykończ swoją skrzynkę.

Twoja skrzynka jest gotowa na ostatnie szlify. W rozdziale 7 znajdziesz przepis na Mel's Mix, a później w tym rozdziale instrukcje dotyczące budowy kraty SFG.

Krok 3: Umieść nadstawkę.

Nadstawka powinna dobrze pasować do kwadratu kraty, choć jeśli użyłeś innego materiału, niż pokazano w projekcie budowy na stronie 100, może pasować nieco inaczej. Jeśli chcesz, aby nadstawka idealnie przylegała do kwadratu, musisz odpowiednio zmienić wymiary drewna użytego do jego budowy (w zależności od grubości materiału kraty, którego użyłeś). Nie martw się – nawet jeśli nie będzie pasować idealnie, nadstawka nadal będzie w pełni funkcjonalna. Umieść ją na swoim miejscu i wypełnij go Mel's Mix (więcej o mieszance dowiesz się w rozdziale 7).

Nadstawki są idealne, aby zapewnić więcej miejsca na wzrost dla roślin o długich korzeniach, ziemniaków i batatów. Ich budowa jest łatwa.

4b. Przeprowadź opaskę zaciskową przez otwór na końcu poprzeczki, a następnie przez otwór w środku podpory obręczy, mocując ją ciasno.

4c. Powtórz po drugiej stronie.

Krok 5. Pokryj kopułę.

Przykryj tunel wybranym materiałem osłonowym. Owiń go tak, aby nie było żadnych szczelin, przez które mogłyby uciekać ciepłe powietrze (dla ochrony przed zimnem) lub przez które mogłyby wchodzić owady (dla ochrony przed szkodnikami).

Krok 6. Zamocuj pokrywę.

6a. Duży kawałek tkaniny lub plastiku może działać jak żagiel nawet przy najmniejszym wietrze. Użyj zszywacza tapicerskiego, aby przymocować materiał pokrywający do ramy skrzynki wzdłuż dwóch boków równoległych do

centralnego wspornika. Naciągnij materiał tak mocno, jak to możliwe.

6b. Na dwóch otwartych końcach obręczy, starannie złóż materiał, aby zamknąć koniec i obciąż go ciężkimi, ale łatwo przenośnymi przedmiotami, takimi jak cegły, worki z piaskiem lub kawałki drewna. Kiedy potrzebujesz pracować w swoim ogrodowym zagonie, usuń obciążenie i otwórz materiał przykrywający. Pamiętaj, aby ponownie go zamknąć, gdy skończysz.

Aksesoria, takie jak te, które nauczyłeś się budować w tym rozdziale, pozwolą Ci wydłużyć sezon upraw, uprawiać rośliny pnące i chronić plony przed szkodnikami. Teraz, gdy Twoja grządka SFG jest przygotowana na różne warunki pogodowe i szkodniki, nadszedł czas, aby wypełnić ją Mel's Mix. To ostatni krok między przygotowaniem a sadzeniem.

Porada ogrodnika SFG

Jeśli przykrywasz kopułę folią plastikową, w ciepłe dni wentyluj ją, aby zapobiec przegrzewaniu się roślin wewnątrz. Aby wentylować, wystarczy usunąć obciążniki i otworzyć jedną stronę kopuły. Zamknij ją ponownie, gdy nadejdzie noc lub chłodne dni.

Składniki kompostu

Technicznie rzecz biorąc, wszystkie materiały organiczne (czyli wszystko, co kiedyś żyło) ostatecznie ulegną kompostowaniu.

To, że coś może być kompostowane, nie oznacza, że powinno być kompostowane. Ta tabela pokazuje, które materiały organiczne są uważane za brązowe/węglowe, które za zielone/azotowe, a które należy całkowicie pominąć.

Brązowe składniki	Zielone składniki	Nie kompostuj tego
Wióry drzewne	Nieugotowane resztki owoców i warzyw	Olej lub tłuszcz do gotowania
Słoma	Ścinki trawy	Wypieki
Papier	Fusy kawowe	Resztki chorych roślin
Tektura	Torebki herbaty	Materiał roślinny spryskany herbicydami lub pestycydami
Liście	Zdrowa roślinność ogrodowa	Materiał roślinny zaatakowany przez owady
Trociny (unikaj trocin ze sklejki, które mogą zawierać kleje)	Nawóz od roślinożerców	Nasiona lub główki nasion
Łodygi kukurydzy		Nawóz od mięsożerców lub wszystkożerców
Skorupki jajek		Nabiał
		Mięso
		Kości

Obornik pojawia się w dwóch różnych listach na tym wykresie. Obornik od roślinożerców (kur, koni, alpak, królików itd.) jest uważany za składnik zielonego kompostu i powinien być stosowany ostrożnie. Obornik od mięsożerców i wszystkożerców (psów, kotów, ludzi, świń itd.) nigdy nie powinien być kompostowany, ponieważ może zawierać pasożyty szkodliwe dla ludzi i trudne do wyeliminowania w domowych systemach kompostowania. Obornik roślinożerców również zawiera patogeny, a także nasiona chwastów, ale w odpowiedniej temperaturze mogą one rozłożyć się w pryzmie kompostowej.

Jeśli zdecydujesz się używać obornika roślinożerców jako składnika kompostu, zapoznaj się z wytycznymi i instrukcjami USDA National Organic Program dotyczącymi obornika zwierzęcego w kompoście. Mówią one, że stos kompostowy musi osiągnąć temperaturę od 55°C do 77°C przez 15 dni i musi być przewracany co najmniej pięć razy w tym okresie. Jest to ważne dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.

Przy wyborze wszystkich składników do pryzmy kompostowej należy zrozumieć ich źródło. Obornik od zwierząt, które jadły paszę traktowaną herbicydami lub pestycydami, a także materiały roślinne skażone tymi chemikaliami, mogą zachować swoje pozostałości, nawet po kompostowaniu. Te chemikalia mogą wyrządzić szkody w Twojej grządce SFG, uniemożliwiając kiełkowanie i hamując wzrost roślin.

Przechowuj nasiona kopru

W przypadku roślin, których nasiona znajdują się na zewnątrz, w tym ziół kwiatów, zbieranie nasion jest proste. Trudność polega na tym, aby upewnić się, że nasiona są w pełni dojrzałe, zanim je zbierzesz. Prawdopodobnie przez większość roku stosujesz plan rotacji upraw w swojej grządce SFG. Pozostawienie tych kwitnących roślin w ich miejscu w siatce poza ich szczytowym okresem pod koniec regularnego sezonu wegetacyjnego da ci czas na ich wyschnięcie i zbrązowienie. Wtedy możesz zebrać nasiona.

MATERIAŁY I NARZĘDZIA

- Główka nasienna kopru
- Papierowa torba lub woreczek z gęstej siatki
- Koperta

WYKONANIE

Krok 1: Zbierz główkę nasienną.

Odetnij główkę nasienną kopru z rośliny w pogodny dzień, po wyschnięciu rosy.

Krok 2: Pozwól nasionom się uwolnić.

Umieść główkę nasienną w papierowej torbie lub woreczku z gęstej siatki, aby całkowicie wyschła. Nasiona odpadną od główki nasiennej i zbiorą się na dnie torby. Pozostaw główkę nasienną na około tydzień, aby uwolniła nasiona. Potrząśnij torbą, aby strącić pozostałe nasiona z główki nasiennej.

Krok 3: Przechowuj nasiona.

Wsyj nasiona z torby do koperty lub innego papierowego opakowania. Oznacz je nazwą rośliny, odmianą i datą. Przechowuj je razem z resztą swojej kolekcji nasion.

Gdy nasiona i rośliny są już na miejscu, możesz obserwować, jak przekształcają się z czegoś często nie do rozpoznania w pożywne, jadalne owoce i warzywa. Ta przemiana jest przyjemna do oglądania, a na końcu możesz cieszyć się jedzeniem, które sam wyhodowałeś. W następnym rozdziale dowiesz się, jak możesz wspierać swoje rośliny w ich rozwoju poprzez podlewanie, ściółkowanie i inne regularne praktyki związane z utrzymaniem grządek SFG.

Jak zainstalować system węża kroplującego

Ten prosty system węża kroplującego ułatwi nawadnianie każdej grządki SFG. Dodaj timer, aby jeszcze bardziej ułatwić podlewanie roślin za pomocą tego systemu.

Lista materiałów wymaga 20 stóp węża kroplującego, który pokryje grządkę SFG o wymiarach 4 stopy na 4 stopy. Możesz potrzebować węża o innej długości, aby dopasować go do swojej grządki SFG, jeśli nie ma ona tego klasycznego rozmiaru.

Lista materiałów zawiera również reduktor przepływu wody. Niektóre węże kroplujące są wyposażone w reduktor, więc przed zakupem przeczytaj informacje na opakowaniu. Ten mały element jest pośrednikiem między węzem ogrodowym a węzem kroplującym. Zbyt duże ciśnienie wody może uszkodzić wąż kroplujący, a reduktor reguluje ciśnienie wody.

Ten system najłatwiej jest zainstalować przed wysianiem nasion i przesadzeniem roślin.

MATERIAŁY I NARZĘDZIA

- wąż nawadniający 6 m
- Reduktor przepływu wody
- 15-20 szpilek ogrodowych
- Wąż ogrodowy podłączony do źródła wody

Używanie węża sączącego do podlewania Twojego SFG jest bardziej efektywne i oszczędza czas, zwłaszcza jeśli masz wąż ustawiony na timerze.

MONTAŻ

Krok 1. Przygotuj grządkę i wąż.

1a. Usuń kratę i wszelką ściółkę ze skrzynki SFG. Wąż kroplujący będzie leżał bezpośrednio na Mel's Mix.

1b. Podłącz wąż kroplujący do reduktora przepływu, a następnie do węża ogrodowego. Usuń końcówkę z węża kroplującego i puść wodę, aby przepłukać wąż.

1c. Załóż końcówkę i puść wodę do węża kroplującego, aż zobaczysz, że woda wypływa przez jego pory na całej długości. Zakręć wodę.

Ilość światła słonecznego, jakie otrzymuje SFG, może wpływać na tempo dojrzewania warzyw. Im więcej światła słonecznego, tym szybciej rośnie większość roślin.

Wskazówka ogrodnika SFG

Niech wykres zbiorów na stronie 258 będzie dla Ciebie przewodnikiem w pierwszych kilku sezonach. Zawiera szacunkowe dni do dojrzałości, wskazówki, jak rozpoznać, kiedy plon jest gotowy do zbioru, jak go zebrać oraz jak przechowywać i konserwować.

Jak zbierać

Projekt grządki SFG został stworzony z myślą o łatwości zbiorów. W ogrodowej grządce o wymiarach 4 stopy na 4 stopy można zbierać plony z każdej strony każdego kwadratu, minimalizując konieczność sięgania i rozciągania (ogrodnicy, którzy pracowali wśród dużych rzędów ogrodowych, znają ten problem). W zależności od planu SFG, możesz sadzić tak, aby co kilka dni zbierać trochę tego i trochę tamtego, co jest łatwe do wykonania w tej przestrzeni.

Rośliny, które wytwarzają jadalne owoce lub nasiona przez cały sezon (fasola, ogórki, cukinia itp.), korzystają z regularnych zbiorów. Jeśli pozostawisz dojrzałe strąki lub owoce na roślinie, nie będzie ona miała powodu, aby kontynuować kwitnienie, ponieważ z jej punktu widzenia zakończyła już swój cykl życiowy.

Pora dnia

Zaplanuj zbiór na wczesne godziny dnia. Poczekać, aż rosa wyschnie, a potem zabierz się do pracy. Zielone warzywa i zioła tracą wilgoć w miarę upływu dnia. Dłużej zachowują świeżość, lepszy smak i chrupiącą teksturę, jeśli zostaną zebrane wcześniej rano.

Jeśli na uprawach pojawi się szron, poczekaj, aż się stopi. Zielone części roślin odzyskają formę, jeśli pozostawisz je do samodzielnego rozmrożenia w miarę ocieplania się dnia. Jeśli zbierzesz je, gdy są oszronione lub, co gorsza, zamrożone, będą nieużyteczne.

Zbieraj plony wcześniej rano, gdy wartość wilgoci jest wysoka, a rośliny nie są zestresowane. To wydłuża okres przechowywania zebranych produktów.

Zieleceni

Tabela planowania i sadzenia

UPRAWA	RODZINA	SEZON	JEDNOROCZNA, BYLINA, LUB DWULETNIA	BEZPOŚREDNI SIEW LUB PRZESADZANIE	DNI DO KIEŁKOWANIA	IDEALNE WARUNKI KIEŁKOWANIA
Rukola	Brassicaceae	Chłodny	Roczny	Bezpośrednie wysiewanie	5–7	4°C–13°C Głębokość 6 mm.
Szparagi	Liliaceae	Chłodny	Bylina	Preferowane jest przesadzanie karp.	N/D	21°C–25°C
Bazylia	Lamiaceae	Ciepły	Roczny	Oba	8–14	Głębokość 3–6 mm.
Fasola	Fabaceae	Ciepły	Roczny	Bezpośredni siew	8–10	21°C–27°C Głębokość 25 mm.
Buraki	Chenopodiaceae	Chłodny	Roczny	Bezpośredni siew	5–8	10°C–29°C Głębokość 18 mm.
Gorzki melon	Cucurbitaceae	Ciepły	Roczny	Oba	5–10	25°C–28°C Głębokość 25 mm. Namocz lub natnij nasiona przed sadzeniem.
Brokuły	Brassicaceae	Chłodny	Roczny	Przesadzanie	4–7	7°C–29°C Głębokość 13–18 mm.
Brokuły rabe	Brassicaceae	Chłodny	Roczny	Bezpośredni siew	4–7	7°C–29°C Głębokość 6–13 mm.
Brukselka	Brassicaceae	Chłodny	Roczny	Oba	5–8	7°C–29°C Głębokość 6–13 mm.
Kapusta głowiasta	Brassicaceae	Chłodny	Roczny	Oba	4–7	7°C–29°C Głębokość 13–18 mm.
Callaloo/ amarant	Amaranthaceae	Ciepły	Roczny	Oba	7–10	21°C–24°C Głębokość 3 mm.
Kantalupa / melon	Cucurbitaceae	Ciepły	Roczny	Oba	3–10	16°C–35°C Im cieplejsza gleba, tym szybsze kiełkowanie. Głębokość 13 mm.
Marchewki	Apiaceae	Chłodny	Roczny	Bezpośredni siew	7–21	10°C–29°C Głębokość 13 mm.

Tabela gotowości do zbiorów

UPRAWA	DNI DO ZBIORÓW (OD SIEWU/SADZENIA)	WSKAŹNIKI ZBIORÓW
Rukola (młoda)	35 dla młodych; 40–50 dla dojrzałych	■ Zbieraj młodą rukolę, gdy osiągnie wysokość 10 cm. ■ Dojrzałą zbieraj od wysokości 15 cm ■ Zbieraj liście przed zakwitnięciem; jedz kwiaty w sałatkach.
Szparagi	3–4 lata z nasion; 1 rok po posadzeniu jako karpisze	■ Pędy pojawiają się wczesną wiosną. ■ Zbieraj, gdy średnica wynosi 10 mm, a wysokość 13–20 cm
Bazylia	60–80	■ Rozpocznij zbiór, gdy roślina osiągnie wysokość 45 cm ■ Zbieraj przed kwitnieniem dla najlepszego smaku.
Fasola (krzewiasta lub na tyczce)	50–70	■ Zbieraj, gdy strąki mają długość 10–15 cm i nie są jeszcze grubości ołówka. ■ Jeśli zbierasz suche fasole, poczekaj, aż cały strąk będzie brązowy, a fasole przestaną się uginać.
Buraki	50–70	■ Zbieraj, gdy szypka korzenia wypycha się z ziemi, a korzenie osiągną pożądany rozmiar.
Gorzki melon/gorzka tykwa	40–63	■ Zbieraj, gdy owoce mają długość 10–20 cm, a skórka jest nadal zielona, około 15–20 dni po zawiązaniu owoców.
Bok choy/pak choy	40–50	■ Zbieraj liście, gdy osiągną wysokość kilkunastu centymetrów. ■ Zbieraj całą główkę, gdy jest w pełni rozwinięta. ■ Zbierz plony przed zakwitnięciem.
Brokuły	75–95	■ Pozwól, aby cała główka się uformowała. ■ Zbieraj, gdy pąki są małe i zamknięte. ■ Dla liści brokułów: Zbieraj 2–4 zewnętrzne liście naraz.
Brokuły rabe	40–100	■ Zbieraj przed otwarciem pąków, gdy roślina osiągnie wysokość 25–40 cm.
Brukselka	100–200	■ Zbieraj małe, zwarte główki z ciasno zamkniętymi liśćmi.
Kapusta głowiasta	60–90	■ Zbieraj, gdy główki są zwarte i nie ugniatają się pod naciskiem.
Callaloo/amarant	30–55	■ Zbieraj, gdy liście osiągną rozmiar dłoni. ■ Kiedy roślina zaczyna kwitnąć, wytworzy nasiona amarantusa, które również są jadalne.
Kantalupa/ melon	85–100	■ Owoc łatwo odłączy się od pnącza, gdy zostanie obrócony. ■ Dojrzały melon kantalupa ma intensywny zapach i siateczkowy wzór na skórce.
Marchewki	60–80	■ Zbieraj, gdy korzenie osiągną pożądany rozmiar. Usuń ziemię z wierzchu korzenia, aby zobaczyć jego grubość, która jest dobrym wskaźnikiem pełnego rozmiaru.
Kalafior	80–110	■ Zbieraj, gdy główki są twarde i zwarte.
Rumianek	60–65	■ Zbieraj, gdy kwiaty są prawie w pełnym rozkwicie. ■ Kwiaty, które nie zostały zebrane, mogą się rozsiewać i stać się chwastami.